

**قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون روتردام در مورد آئین
اعلام رضایت قبلی برای برخی مواد شیمیائی و سموم دفع آفات خطرناک در**

شماره ۶۷۳۷۲

مورخ ۸۲/۱۲/۲۱

**قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون روتردام در مورد آئین اعلام رضایت قبلی
برای برخی مواد شیمیائی و سموم دفع آفات خطرناک در تجارت بین المللی**

قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون روتردام در مورد آئین اعلام رضایت قبلی برای برخی مواد شیمیایی و سموم دفع آفات خطرناک در تجارت بین المللی که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ بیست و سوم دی ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و دو مجلس شورای اسلامی تصویب و بدوم ارائه نظر از سوی شورای نگهبان در مهلت مقرر در اصل نود و چهارم قانون اساسی طی نامه شماره ۸۹۷۵۶ مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۶ واصل گردیده است، به پیوست جهت اجراء ابلاغ می گردد.

سید محمد خاتمی

رئیس جمهور

ماده واحده - به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود به کنوانسیون روتردام در مورد آئین اعلام رضایت قبلی برای مواد شیمیایی و آفت کش های خطرناک خاص در تجارت بین المللی ملحق شود و سند تصویب آن را نزد مرجع نگهدارنده تودیع نماید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کنوانسیون روتردام درمورد آئین اعلام رضایت قبلی برای برخی مواد شیمیایی و سموم دفع آفات خطرناک در تجارت بین‌المللی
اعضاء این کنوانسیون :

با آگاهی از تأثیر زیانبار برخی از مواد شیمیایی و سموم دفع آفات خطرناک در تجارت بین‌الملل بر محیط زیست و سلامت انسان، با یادآوری مفاد مربوط به اعلامیه ریودرخصوس محیط زیست و توسعه و فصل ۱۹ دستور کار ۲۱ در مورد «مدیریت صحیح‌سازگار با محیط زیست مواد شیمیایی سمی از جمله جلوگیری از نقل و انتقال بین‌المللی محصولات سمی و خطرناک به طور غیرقانونی» با در نظر داشتن وظیفه به عهده گرفته شده از سوی برنامه محیط زیست ملل متحد (یونپ) و سازمان خوار و بار و کشاورزی ملل متحد (فائو) در اجرای آیین اعلام رضایت قبلی داوطلبانه همانگونه که در راهنمای اصلاح‌شده لندن برنامه محیط زیست ملل متحد جهت تبادل اطلاعات مربوط به مواد شیمیایی در تجارت بین‌الملل تنظیم شده است (از این پس به عنوان راهنمای اصلاح شده لندن نامیده می‌شود) و مقررات بین‌المللی سازمان خوار و بار و کشاورزی ملل متحد در زمینه توزیع و کاربرد سموم دفع آفات (از این پس به عنوان مقررات بین‌المللی نامیده می‌شود) بامد نظر قراردادن شرایط و الزامات ویژه کشورهای در حال توسعه و کشورهای با اقتصاد در حال گذر، مخصوصاً ضرورت تحکیم قابلیت‌ها و ظرفیت‌های ملی جهت مدیریت مواد شیمیایی از جمله انتقال فناوری، تأمین کمک‌های فنی و مالی و ارتقای سطح همکاری‌ها بین اعضا با توجه به نیازهای خاص برخی کشورها به اطلاعات مربوط به نقل و انتقال مواد عبوری، با تصدیق این مطلب که اعمال مدیریت صحیح مواد شیمیایی باید در همه کشورها ارتقا یابد از جمله با مدنظر قرار دادن معیارهای داوطلبانه‌ای که در مقررات بین‌المللی و آیین اخلاقی برنامه محیط زیست ملل متحد در زمینه تجارت بین‌المللی مواد شیمیایی وضع شده است، با تمایل به ابراز اطمینان از اینکه مواد شیمیایی خطرناک که از قلمرو آنها صادر می‌شود مطابق با اصول راهنمای اصلاح شده لندن و مقررات بین‌المللی به نحوی بسته‌بندی و برچسب زده شود که به اندازه کافی حافظ سلامت انسان و محیط‌زیست باشد، با تصدیق اینکه سیاست‌های تجاری و محیط زیستی با هدف دستیابی به توسعه پایدار باید مورد حمایت متقابل باشد با تأکید بر اینکه هیچ چیز در این کنوانسیون نباید به نحوی تفسیر شود که در حقوق و تعهدات یک عضو که از توافقنامه‌های بین‌المللی موجود ناظر بر مواد شیمیایی در تجارت بین‌المللی یا حفظ محیط زیست ناشی می‌شود، تغییر ایجاد نماید، با درک اینکه عبارت فوق به مفهوم ایجاد سلسله مراتب بین این کنوانسیون و سایر توافق‌های

بین‌المللی نیست، با تصمیم بر حفظ سلامت انسان از جمله سلامت مصرف‌کنندگان و کارگران و محیط زیست در برابر تأثیرات بالقوه زیانبار برخی مواد شیمیایی و سموم دفع آفات خطرناک در تجارت بین‌الملل، به شرح ذیل توافق نمودند:

ماده ۱ - هدف

هدف این کنوانسیون ارتقای مسئولیت مشترک و تلاش‌های مبتنی بر همکاری بین‌اعضا در تجارت بین‌المللی برخی مواد شیمیایی خطرناک به منظور حفظ سلامت انسان و محیط زیست از آسیب‌های بالقوه و مساعدت در جهت استفاده سازگار با محیط زیست آنها می‌باشد که از طریق تسهیل نمودن تبادل اطلاعات درخصوص ویژگی‌های مواد شیمیایی با پیش‌بینی فرآیند تصمیم‌گیری ملی در رابطه با واردات و صادرات آنها و اعلام این تصمیمات به اعضا انجام می‌شود.

ماده ۲ - تعاریف از نظر این کنوانسیون:

الف - «ماده شیمیایی» عبارت از ماده‌ای است که خواه به خودی خود یا به صورت مخلوط یا آماده‌سازی و خواه از طریق تولید یا از طریق طبیعت به دست آمده باشد، اما شامل هیچ نوع موجود زنده نمی‌شود. ماده شیمیایی شامل طبقه‌بندی زیر می‌باشد: سموم دفع آفات (از جمله ترکیبات سموم دفع آفات به شدت خطرناک) و صنعتی.

ب - «ماده شیمیایی منع شده» به معنی ماده شیمیایی‌ای است که تمامی کاربردهای آن به منظور حفظ سلامت انسان یا محیط زیست توسط آخرین اقدام قانونی در یک یا چند طبقه‌بندی ممنوع شده‌است. این اصطلاح شامل ماده شیمیایی می‌شود که جهت اولین استفاده مورد تأیید قرار نگرفته یا توسط صنایع از بازار داخلی جمع‌آوری یا از بررسی‌های بعدی در روند تأیید داخلی خودداری شده‌است و همچنین شامل مواردی است که در آنها شواهد کافی وجود دارد مبنی بر اینکه اقدام فوق به منظور حفظ سلامت انسان یا محیط زیست اتخاذ شده‌است؛

ج - «ماده شیمیایی به شدت محدود شده» به معنی یک ماده شیمیایی است که عملاً به جز برخی کاربردهای خاص مجاز تمامی موارد مصرف آن در یک یا چند طبقه‌بندی به منظور حفظ سلامت انسان یا محیط زیست توسط آخرین اقدام قانونی ممنوع شده‌است و شامل ماده شیمیایی می‌شود که عملاً تمامی موارد مصرف آن مورد تأیید قرار نگرفته یا توسط صنایع از بازار داخلی جمع‌آوری و یا از بررسی‌های بعدی در روند تصمیم داخلی

خودداری شده است و همچنین شامل مواردی است که در آنهاشواهد کافی وجود دارد مبنی بر اینکه اقدام فوق به منظور حفظ سلامت انسان یا محیط زیست اتخاذ شده است.

د - «ترکیب سموم دفع آفات به شدت خطرناک» به معنی ماده شیمیایی عرضه شده جهت دفع آفات است که عوارض محیط زیستی یا بهداشتی شدیدی ایجاد می کند که این عوارض در کوتاه مدت پس از بروز یک یا چند نشانه در هنگام مصرف قابل مشاهده است.

ه - «آخرین اقدام قانونی» به معنی اقدامی است که توسط یک عضو با هدف ممنوع کردن یا ایجاد محدودیت شدید در مورد یک ماده شیمیایی انجام می گیرد، به طوری که عضو مذکور از هر گونه اقدام قانونی بعدی بی نیاز خواهد بود.

و - «واردات» و «صادرات» در مفاهیم مربوط به معنی نقل و انتقال یک ماده شیمیایی از یک عضو به عضو دیگر بوده ولی عملیات عبوری محض را شامل نمی شود.

ز - «عضو» به معنی یک کشور یا یک سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای است که رضایت خود را برای التزام به این کنوانسیون اعلام کرده است و کنوانسیون در مورد آن لازم الاجرا است.

ح - «سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای» به معنی سازمانی است که توسط دول حاکم در یک منطقه مشخصی ایجاد شده است و کشورهای عضو آن در رابطه با مسائل تابع این کنوانسیون به آن سازمان صلاحیت داده اند و به سازمان مذکور اختیار داده شده تا طبق مقررات داخلی خود برای امضاء، تنفیذ، قبول، تصویب یا الحاق به کنوانسیون اقدام نماید.

ط - «کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی» به معنی نهاد فرعی موضوع بند (۶) ماده (۱۸) می باشد.

ماده ۳ - حیطة شمول کنوانسیون

۱ - این کنوانسیون در خصوص موارد زیر قابل اجرا می باشد:

الف - مواد شیمیایی ممنوع یا به شدت محدود شده و

ب - ترکیبات سموم دفع آفات به شدت خطرناک

۲- این کنوانسیون در خصوص موارد زیر قابل اجرا نمی باشد:

الف - مواد مخدر و روانگردان

ب - مواد رادیواکتیو

ج - ضایعات

د - سلاح‌های شیمیایی

هـ - داروها، از جمله داروهای انسانی و دامی

و - مواد شیمیایی استفاده شده به عنوان افزودنی‌های غذایی

ز - مواد غذایی

ح - مواد شیمیایی به اندازه‌ای که احتمال تأثیر بر سلامتی انسان یا محیط زیست نداشته باشد مشروط بر اینکه واردات مواد مذکور به شرح زیر باشد:

(۱) - برای اهداف تحقیقاتی یا تجزیه و تحلیل یا

(۲) - توسط یک فرد جهت استفاده شخصی به طوری که مقدار آن برای چنین مصرفی معقول و توجیه‌پذیر باشد

ماده ۴ - مراجع ملی تعیین شده

۱ - هر عضو باید یک یا چند مرجع ملی را که از سوی آن عضو جهت اجرای وظایف اداری مورد درخواست این کنوانسیون دارای اختیار خواهد بود، تعیین نماید.

۲ - هر عضو باید برای اطمینان از اینکه چنین مرجع یا مراجعی برای اجرای مؤثر وظایف خود منابع کافی را در اختیار دارند، تلاش نماید.

۳ - هر عضو حداکثر تا تاریخ لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای خود، باید نام و نشانی چنین مرجع یا مراجعی را به دبیرخانه اعلام نماید. آن عضو باید بلافاصله دبیرخانه را از هر گونه تغییری در نام و نشانی چنین مرجعی یا مراجعی مطلع نماید.

۴ - دبیرخانه باید فوراً اعضا را از اطلاعیه‌هایی که به موجب بند (۳) دریافت می‌کند، مطلع نماید.

ماده ۵ - آیین کار مربوط به مواد شیمیایی منع یا به شدت محدود شده

۱ - هر عضو که اقدام به تصویب آخرین اقدام قانونی می‌نماید باید مراتب را کتباً به دبیرخانه اعلام نماید. چنین اطلاعیه‌ای باید در اسرع وقت و در هر حال حداکثر تا نود روز از تاریخی که آخرین اقدام قانونی به اجرا درآمده است ارسال شود و باید حاوی اطلاعات مقرر در ضمیمه (۱) در صورت دسترسی به آن باشد.

۲ - هر عضو در تاریخ لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای خود، باید آخرین اقدام قانونی خود را که در آن زمان نافذ است کتباً به دبیرخانه اعلام نماید. عضوی که قبلاً اطلاعیه‌های مربوط به آخرین اقدام قانونی نهایی را به موجب راهنمای اصلاح شده لندن یا مقررات بین‌المللی تسلیم نموده است نیازی به ارائه مجدد این اطلاعیه‌ها نخواهد داشت.

۳ - دبیرخانه در اسرع وقت و در هر حال حداکثر تا شش ماه بعد از دریافت اطلاعیه به موجب بندهای (۱) و (۲) تأیید خواهد کرد که آیا اطلاعیه حاوی اطلاعات مقرر در ضمیمه (۱) می‌باشد یا خیر چنانچه اطلاعیه حاوی اطلاعات درخواستی باشد، دبیرخانه باید بلافاصله خلاصه‌ای از اطلاعات دریافتی را برای کلیه اعضا ارسال نماید. اگر اطلاعیه حاوی اطلاعات درخواستی نباشد، دبیرخانه بر همین اساس عضو اطلاعیه دهنده را مطلع خواهد نمود.

۴ - دبیرخانه هر شش ماه باید خلاصه‌ای از اطلاعات دریافتی به موجب بندهای (۱) و (۲) از جمله اطلاعات مربوط به اطلاعیه‌هایی را که حاوی کلیه اطلاعات درخواستی در ضمیمه (۱) نیستند، به اعضا اعلام نماید.

۵ - هرگاه دبیرخانه حداقل یک اطلاعیه از هر یک از دو منطقه اعلام رضایت قبلی در خصوص یک ماده شیمیایی خاص که الزامات مذکور در ضمیمه (۱) را دارا می‌باشد، دریافت نماید، باید آنها را به کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی ارائه نماید. ترکیب مناطق اعلام رضایت قبلی باید در تصمیم مبتنی بر اجماع که در اولین اجلاس فراهمایی (کنفرانس) اعضا اتخاذ می‌شود، مشخص گردد.

۶ - کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی باید اطلاعات مندرج در چنین اطلاعیه‌هایی را مطابق با ملاک‌های مذکور در ضمیمه (۲) بررسی نموده و در خصوص تبعیت ماده شیمیایی مورد نظر از آیین کار اعلام رضایت قبلی و لزوم اضافه شدن به فهرست ضمیمه (۳) توصیه‌های لازم را به کنفرانس اعضا بنماید.

ماده ۶- آیین کار مربوط به ترکیبات سموم دفع آفات به شدت خطرناک

۱ - هر عضو که جزء کشورهای در حال توسعه یا کشورهای با اقتصاد در حال گذر باشد و مشکلات ناشی از یک ترکیب از سموم دفع آفات به شدت خطرناک را به هنگام استفاده از آنها در قلمرو خود تجربه می‌کند، می‌تواند درج آن ترکیب از سموم دفع آفات به شدت خطرناک را در ضمیمه (۳) به دبیرخانه پیشنهاد دهد. برای ارائه پیشنهاد بهتر عضو مزبور می‌تواند از نظرات فنی تخصصی هر منبع بهره جوید. پیشنهاد مذکور باید حاوی اطلاعات درخواستی در قسمت (۱) ضمیمه (۴) باشد.

۲ - دبیرخانه در اسرع وقت و در هر حال حداکثر تا شش ماه بعد از دریافت هر پیشنهاد به موجب قسمت اول ضمیمه (۴) نسبت به بررسی و تأیید اینکه آیا پیشنهاد حاوی اطلاعات درخواستی در قسمت ضمیمه (۴) است اقدام خواهد نمود. چنانچه پیشنهاد، حاوی اطلاعات درخواستی باشد، دبیرخانه باید بلافاصله خلاصه‌ای از اطلاعات دریافتی را برای کلیه اعضا ارسال نماید. اگر پیشنهاد، حاوی اطلاعات درخواستی نباشد، دبیرخانه بر همین اساس عضو اطلاعیه دهنده را مطلع خواهد نمود.

۳ - دبیرخانه باید اطلاعات اضافی مذکور در قسمت (۲) ضمیمه (۴) در خصوص پیشنهاد ارائه شده به موجب بند (۲) را جمع‌آوری نماید.

۴- هرگاه الزامات بندهای (۲) و (۳) فوق در یک ترکیب خاصی از سموم دفع آفات به شدت خطرناک موجود باشد، دبیرخانه باید پیشنهاد و اطلاعات مربوط را به کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی ارائه دهد.

۵ - کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی باید اطلاعات مندرج در پیشنهاد مذکور و اطلاعات اضافی جمع‌آوری شده را مطابق با ملاک‌های مذکور در قسمت (۳) ضمیمه (۴) بررسی نموده و در خصوص تبعیت ترکیب سموم دفع آفات شدیداً خطرناک مورد بحث از آیین کار اعلام رضایت قبلی و بر این اساس لزوم اضافه شدن به فهرست ضمیمه (۳) توصیه‌های لازم را به کنفرانس اعضا بنماید.

ماده ۷- فهرست کردن مواد شیمیایی در ضمیمه ۳

۱ - در مورد هر ماده شیمیایی که کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی تصمیم به توصیه آن برای اضافه شدن به فهرست ضمیمه (۳) بگیرد پیش‌نویس سند راهنمای تصمیم را آماده خواهد کرد. سند راهنمای تصمیم باید حداقل براساس اطلاعات مشخص شده در ضمیمه (۱) یا برحسب مورد، حاوی اطلاعات مذکور در ضمیمه (۴)

باشد و اطلاعات مربوط به کاربردهای ماده شیمیایی مذکور را در یک طبقه‌بندی به غیر از طبقه‌بندی که آخرین اقدام قانونی در مورد آن اجرا می‌شود، شامل گردد.

۲ - توصیه مذکور در بند (۱) به همراه پیش نویس سند راهنمایی تصمیم باید به کنفرانس اعضا ارائه شود. کنفرانس اعضا باید در خصوص تبعیت ماده شیمیایی از مقررات اعلام رضایت قبلی و بر این اساس لزوم اضافه شدن به فهرست ضمیمه (۳) و نیز در خصوص تصویب پیش نویس سند راهنمای تصمیم، تصمیمات لازم را اتخاذ نماید.

۳ - هرگاه برای یک ماده شیمیایی در ضمیمه (۳) تصمیمی اتخاذ شده باشد و سند راهنمای تصمیم مربوط نیز توسط کنفرانس اعضا تصویب شده باشد، دبیرخانه باید بلافاصله این اطلاعات را به کلیه اعضا اعلام نماید.

ماده ۸ -

مواد شیمیایی در آیین کار داوطلبانه اعلام رضایت قبلی به غیر از ماده شیمیایی که در ضمیمه (۳) درج شده است برای هر ماده شیمیایی که قبل از تاریخ اولین اجلاس کنفرانس اعضا در آیین کار داوطلبانه اعلام رضایت قبلی گنجانده شده باشد، کنفرانس اعضا باید در آن اجلاس در مورد درج آن ماده شیمیایی در ضمیمه (۳) تصمیم‌گیری نماید به شرط آنکه مجاب شود که کلیه الزامات برای درج در آن ضمیمه انجام شده است.

ماده ۹ - حذف مواد شیمیایی از ضمیمه (۳)

۱ - چنانچه یک عضو، اطلاعاتی را که زمان تصمیم‌گیری برای درج یک ماده شیمیایی در ضمیمه (۳)، قابل دسترس نبوده به دبیرخانه ارائه دهد و آن اطلاعات نشان‌دهنده درج آن طبق معیارهای مربوط در ضمیمه (۲) یا بر حسب مورد ضمیمه (۴) دیگر قابل توجیه نیست، دبیرخانه باید اطلاعات مذکور را به کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی ارسال نماید.

۲ - کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی باید اطلاعاتی را که طبق بند (۱) دریافت می‌کند بررسی نماید. برای هر ماده شیمیایی که کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی طبق معیارهای مربوط در ضمیمه (۲) یا بر حسب مورد ضمیمه (۴)، تصمیم به توصیه برای حذف از ضمیمه (۳) می‌گیرد باید یک پیش نویس تجدیدنظر شده سند راهنمای تصمیم را آماده نماید.

۳ - پیشنهاد مورد اشاره در بند (۲) باید به کنفرانس اعضا ارائه و با پیش نویس تجدید نظر شده سند راهنمای تصمیم همراه گردد. کنفرانس اعضا درخصوص حذف ماده شیمیایی مذکور از ضمیمه (۳) و تصویب پیش نویس تجدید نظر شده سند راهنمای تصمیم، تصمیم گیری خواهد نمود.

۴ - هرگاه برای حذف یک ماده شیمیایی از ضمیمه (۳) تصمیمی گرفته شده و سند تجدید نظر شده راهنمای تصمیم توسط کنفرانس اعضا تصویب شده باشد، دبیرخانه باید فوراً این اطلاعات را به کلیه اعضا اعلام نماید.

ماده ۱۰ - تعهدات مربوط به واردات مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (۳)

۱ - هر عضو باید اقدامات قانونی یا اداری مناسب را برای اطمینان از تصمیمات به موقع نسبت به واردات مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (۳) اجرا نماید.

۲ - هر عضو در اسرع وقت و در هر حال حداکثر تا نه ماه بعد از تاریخ ارسال سند راهنمای تصمیم مورد اشاره در بند (۳) ماده (۷)، باید پاسخی را در مورد واردات آتی ماده شیمیایی مربوطه به دبیرخانه ارسال نماید. چنانچه یک عضو پاسخ مذکور را جرح و تعدیل نماید باید بلافاصله پاسخ تجدید نظر شده را به دبیرخانه تسلیم نماید.

۳ - دبیرخانه پس از انقضای دوره زمانی مندرج در بند (۲) بلافاصله طی درخواست کتبی و خطاب به عضو که چنین پاسخی را ارائه نداده ابلاغ نماید تا این کار را انجام دهد. چنانچه عضو نتواند پاسخی ارائه دهد، دبیرخانه باید به نحو مناسب عضو را کمک نموده تا در دوره زمانی مذکور در آخرین جمله بند (۲) ماده (۱۱)، پاسخ لازم را ارائه نماید.

۴ - هر پاسخ به موجب بند (۲)، باید شامل یکی از دو مورد زیر باشد:

الف - تصمیم نهایی براساس تدابیر قانونی یا اداری:

(۱) - برای اعلام رضایت جهت واردات

(۲) - برای اعلام عدم رضایت جهت واردات یا

(۳) - برای اعلام رضایت جهت واردات فقط با رعایت شرایط مشخص شده

ب - پاسخ موقت که ممکن است شامل موارد ذیل باشد:

(۱) - تصمیم موقت مبنی بر رضایت برای واردات با یا بدون شرایط مشخص، یا اعلام عدم رضایت برای واردات در طول دوره موقت

(۲) - بیانیه‌ای مبنی بر اینکه تصمیم نهایی تحت بررسی جدی است

(۳) - درخواست برای کسب اطلاعات بیشتر از دبیرخانه یا از آن عضوی که آخرین اقدام قانونی را اعلام کرده است

(۴) - درخواست از دبیرخانه جهت مساعدت در ارزیابی ماده شیمیایی

۵ - پاسخ به موجب جزءهای «الف» یا «ب» بند (۴) باید با طبقه‌بندی یا طبقه‌بندی‌های مشخص شده برای ماده شیمیایی در ضمیمه (۳) مرتبط باشد.

۶ - تصمیم نهایی باید با شرحی از هرگونه اقدامات قانونی یا اداری که بر آن مبتنی است، همراه باشد.
۷ - هر عضو باید حداکثر تا تاریخ لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای خود، پاسخ‌هایی را در رابطه با هر ماده شیمیایی مندرج در ضمیمه (۳) به دبیرخانه ارسال نماید. عضوی که چنین پاسخ‌هایی را به موجب راهنمای اصلاح شده لندن یا مقررات بین‌المللی ارائه داده است، نیازی به تسلیم مجدد آنها ندارد.

۸ - هر عضو باید پاسخ‌های خود را که به موجب این ماده تهیه نموده است مطابق با اقدامات قانونی یا اداری خود در دسترس طرف‌های مربوطی که در حوزه صلاحیتش قرار دارند، بگذارد.

۹ - عضوی که به موجب بندهای (۲) و (۴) فوق و بند (۲) ماده (۱۱) تصمیمی مبنی بر عدم رضایت برای ورود یک ماده شیمیایی یا اعلام رضایت برای ورود آن ماده فقط تحت شرایط خاصی اتخاذ می‌نماید باید همزمان موارد زیر را چنانچه قبلاً انجام نداده باشد ممنوع یا منوط به همان شرایط نماید:

الف - ورود ماده شیمیایی از هر منبعی و

ب - تولید داخلی ماده شیمیایی جهت استفاده داخلی

۱۰ - دبیرخانه باید هر شش ماه کلیه اعضا را از پاسخ‌هایی که دریافت کرده است مطلع نماید. چنین اطلاعاتی، در صورت در دسترس بودن، باید شامل شرحی از اقدامات قانونی یا اداری باشد که این تصمیمات براساس آن اتخاذ شده است. دبیرخانه همچنین باید اعضا را از هرگونه قصور در ارسال پاسخ، مطلع نماید.

ماده ۱۱ - تعهدات مربوط به صادرات مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (۳)

۱ - هر عضو صادر کننده باید:

الف - اقدامات قانونی یا اداری مناسب را جهت اعلام پاسخ‌های ارسالی توسط دبیرخانه براساس بند (۱۰) ماده (۱۰) برای طرف‌های مربوطی که در حوزه صلاحیتش قرار دارند، انجام دهد.

ب - اقدامات قانونی یا اداری مناسب جهت اطمینان از این نکته که صادرکنندگانی که در حوزه صلاحیتش قرار دارند، حداکثر تا شش ماه از تاریخی که دبیرخانه اعضا را برای نخستین بار از چنین پاسخی مطابق با بند (۱۰) ماده (۱۰) مطلع می‌سازد، از تصمیمات مندرج در هر پاسخ تبعیت بنمایند.

ج - اعضای واردکننده را بنا به درخواست و به طور مقتضی در موارد زیر راهنمایی و مساعدت نماید:

(۱) - در به دست آوردن اطلاعات بیشتر برای کمک به آنها جهت اقدام طبق بند (۴) ماده (۱۰) و جزء «ج» بند (۲) زیر و

(۲) - در تقویت ظرفیت‌ها و توانایی‌های خود جهت مدیریت ایمنی مواد شیمیایی در مدت طول عمر آنها.

۲ - هر عضو باید اطمینان حاصل نماید که یک ماده شیمیایی مندرج در ضمیمه (۳) از قلمرو خود به هیچ عضو واردکننده‌ای که تحت شرایط استثنایی، پاسخی ارسال نکرده و یا پاسخ موقت فاقد یک تصمیم موقت ارسال نموده، صادر نمی‌گردد مگر اینکه:

الف - آن ماده، یک ماده شیمیایی باشد که در زمان واردات به عنوان یک ماده شیمیایی توسط عضو واردکننده به ثبت رسیده باشد یا

ب - آن ماده، یک ماده شیمیایی باشد که برای آن شواهدی مبنی بر اینکه قبلاً توسط عضو واردکننده استفاده و یا به آن عضو وارد شده است و در رابطه با آن هیچ اقدام قانونی جهت ممنوعیت کاربرد آن اتخاذ نشده است یا

ج - رضایت آشکار جهت واردات توسط صادر کننده از طریق مرجع ملی تعیین شده عضو واردکننده تحصیل و دریافت شده باشد. عضو واردکننده باید به چنین درخواستی ظرف شصت روز پاسخ داده و فوراً دبیرخانه را از تصمیم خود مطلع نماید. تعهدات اعضای صادرکننده به موجب این بند، در پایان یک دوره شش ماهه و از تاریخ اطلاع اولیه به اعضا مطابق با بند (۱۰) ماده (۱۰) توسط دبیرخانه مبنی بر اینکه یک عضو در ارسال پاسخ قصور نموده یا پاسخ موقت فاقد تصمیم موقت ارسال نموده، قابل اجرا بوده و به مدت یک سال ادامه خواهد داشت.

ماده ۱۲- اطلاعیه صادرات

۱ - چنانچه یک ماده شیمیایی که توسط یک عضو منع یا به شدت محدود شده، از قلمرو آن عضو صادر شود عضو مذکور باید اطلاعیه صادرات به عضو وارد کننده ارائه دهد. اطلاعیه صادرات باید شامل اطلاعات مندرج در ضمیمه (۵) باشد.

۲- قبل از اولین صادرات ماده شیمیایی مذکور که پس از تصویب آخرین اقدام قانونی انجام می گیرد، باید اطلاعیه صادرات ارائه گردد. پس از آن اطلاعیه صادرات قبل از اولین صادراتی که در هر سال تقویمی انجام می گردد، ارائه خواهد شد. مرجع ملی تعیین شده عضو واردکننده می تواند از الزام به اطلاع که قبل از صادرات باید انجام شود، صرف نظر نماید.

۳ - یک عضو صادرکننده پس از تصویب آخرین اقدام قانونی که منجر به بروز تغییرات مهم در رابطه با ممنوعیت یا محدودیت شدید آن ماده شیمیایی خواهد شد، نسبت به ارائه اطلاعیه روز آمد برای صادرات اقدام خواهد کرد.

۴ - عضو واردکننده باید وصول اولین اطلاعیه صادرات را که پس از تصویب آخرین اقدام قانونی ارائه می گردد، اعلام نماید. چنانچه عضو صادرکننده اعلام وصول راطی سی روز پس از ارسال اطلاعیه صادرات دریافت ننماید، باید نسبت به ارائه دومین اطلاعیه اقدام نماید. عضو صادرکننده باید تلاش های لازم را برای حصول اطمینان از دریافت دومین اطلاعیه توسط عضو واردکننده به عمل آورد.

۵ - تعهدات عضو که در بند (۱) درج شده هنگامی متوقف خواهد شد که:

الف - ماده شیمیایی در ضمیمه (۳) درج شده باشد

ب - عضو وارده کننده، طبق بند (۲) ماده (۱۰)، پاسخی در مورد آن ماده شیمیایی به دبیرخانه ارسال نموده باشد و

ج - دبیرخانه طبق بند (۱۰) ماده (۱۰) این پاسخ را میان اعضا توزیع کرده باشد.

ماده ۱۳ - اطلاعاتی که همراه مواد شیمیایی صادر شده ارائه می گردد

۱ - کنفرانس اعضا باید سازمان جهانی گمرک را ترغیب نماید تا کدهای گمرکی مشخص نظام هماهنگ شده جهت هر یک از مواد شیمیایی یا گروه های مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (۳) را به نحو مناسب تعیین کند. هر

عضو باید مقرر کند در مواردی که برای مواد شیمیایی کد تعیین شده است، کد مذکور در هنگام صادرات در بارنامه مربوط ذکر گردد.

۲ - بدون خدشه به هر یک از الزامات مربوط به عضو واردکننده، هر عضو باید مقرر کند صادرات هر یک از مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (۳) و مواد شیمیایی منع یا به شدت محدود شده در قلمرو آن، موکول به الزامات مربوط به الصاق بر چسب با توجه به استانداردهای بین‌المللی ذی‌ربط، جهت اطمینان از دسترسی کافی به اطلاعات مربوط به خطرات یا مخاطرات آن مواد نسبت به سلامت انسان یا محیط زیست، خواهد بود.

۳ - بدون خدشه به هر یک از الزامات عضو واردکننده هر عضو باید مقرر کند صادرات مواد شیمیایی مشمول الزامات الصاق بر چسب محیط زیستی یا بهداشتی در قلمرو آن می‌تواند موکول به الزامات مربوط به الصاق بر چسب با توجه به استانداردهای بین‌المللی ذی‌ربط، جهت اطمینان از دسترسی کافی به اطلاعات مربوط به خطرات و یا مخاطرات آن مواد نسبت به سلامت انسان یا محیط زیست، گردد.

۴ - هر عضو صادرکننده در رابطه با مواد شیمیایی مذکور در بند (۲) که برای مقاصد حرفه‌ای به کار می‌روند، باید مقرر کند که برگه حاوی اطلاعات ایمنی مطابق با یک چارچوب شناخته شده بین‌المللی، شامل روز آمدترین اطلاعات قابل دسترس، به هر عضو واردکننده ارسال می‌شود.

۵ - اطلاعات مندرج در برچسب الصاق شده و برگه حاوی اطلاعات ایمنی تا حد امکان باید به یک یا بیش از یک زبان رسمی عضو واردکننده ارائه شود.

ماده ۱۴ - تبادل اطلاعات

۱ - هر عضو باید به نحو مقتضی و مطابق با اهداف این کنوانسیون تسهیلات زیر را فراهم آورد:

الف - تبادل اطلاعات علمی، فنی، اقتصادی و حقوقی مرتبط با مواد شیمیایی در حیطه شمول این کنوانسیون از جمله اطلاعات سم‌شناسی، سم‌شناسی بومی و ایمنی

ب - ارائه اطلاعات قابل دسترس برای عموم در خصوص اقدامات قانونی داخلی مربوط به اهداف این کنوانسیون و

ج - در صورت اقتضا ارائه اطلاعات به سایر اعضا به طور مستقیم یا از طریق دبیرخانه در خصوص اقدامات قانونی داخلی که اساساً یک بار یا بیشتر، استفاده از این ماده شیمیایی را محدود می‌کند.

۲ - اعضای که به موجب این کنوانسیون تبادل اطلاعات می‌نمایند، نسبت به حفاظت هرگونه اطلاعات محرمانه بر اساس توافق متقابل اقدام می‌نمایند.

۳ - اطلاعات زیر از نظر این کنوانسیون محرمانه تلقی نمی‌شود:

الف - اطلاعات مورد اشاره در ضمیمه (۱) و (۴) که به ترتیب به موجب مواد (۵) و (۶) ارائه شده است

ب - اطلاعات مندرج در برگه حاوی اطلاعات ایمنی مورد اشاره در بند (۴) ماده (۱۳)

ج - تاریخ انقضای ماده شیمیایی

د - اطلاعات مربوط به اقدامات پیشگیرانه از جمله طبقه‌بندی مخاطرات، ماهیت خطر و توصیه ایمنی مربوط و

ه - خلاصه نتایج آزمایش‌های مربوط به سم‌شناسی و سم‌شناسی بومی.

۴ - تاریخ تولید ماده شیمیایی به طور کلی از نظر این کنوانسیون محرمانه تلقی نخواهد شد

۵ - هر عضو خواهان اطلاعات مربوط به نقل و انتقال عبوری مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (۳) از قلمرو آن، می‌تواند نیاز خود را به دبیرخانه گزارش نماید و دبیرخانه باید بر همین اساس کلیه اعضا را مطلع نماید.

ماده ۱۵ - اجرای کنوانسیون

۱ - هر عضو باید اقداماتی را که برای ایجاد و تقویت زیر ساخت‌ها و نهادهای ملی خود برای اجرای مؤثر این کنوانسیون می‌تواند ضروری باشد، انجام دهد. این اقدامات ممکن است در صورت لزوم شامل تصویب یا اصلاح اقدامات قانونی یا اداری ملی بوده و همچنین می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

الف - ایجاد ثبت و پایگاه‌های اطلاعاتی ملی از جمله اطلاعات ایمنی مربوط به مواد شیمیایی

ب - تشویق ابتکارات در بخش صنعت جهت ارتقای ایمنی شیمیایی و

ج - ترغیب توافقات داوطلبانه با در نظر گرفتن مفاد ماده (۱۶).

۲ - هر عضو در حد امکان باید اطمینان یابد که عموم مردم به اطلاعات مربوط به نحوه کاربرد و مدیریت حوادث جایگزین‌هایی که از مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (۳) برای سلامت انسان یا محیط زیست ایمن‌تر هستند، دسترسی مناسب داشته باشند.

۳ - اعضا توافق می‌نمایند تا به طور مستقیم یا در موارد مقتضی از طریق سازمان‌های بین‌المللی صلاحیتدار در اجرای این کنوانسیون در سطوح زیر منطقه‌ای، منطقه‌ای و جهانی همکاری نمایند.

۴ - هیچ چیز در این کنوانسیون نباید طوری تفسیر شود که محدود کننده حق اعضا برای اتخاذ اقداماتی که بیشتر از حد مذکور در کنوانسیون نسبت به حفظ محیط زیست و سلامت انسان نافع است تعبیر گردد، به شرطی که چنین اقداماتی با مفاد کنوانسیون هماهنگ بوده و مطابق با حقوق بین‌الملل باشد.

ماده ۱۶ - کمک فنی

اعضاء بویژه با در نظر گرفتن نیازهای کشورهای در حال توسعه و کشورهای با اقتصاد در حال گذر در جهت ارتقای کمک فنی برای توسعه زیر ساخت و ظرفیت لازم برای مدیریت مواد شیمیایی برای ایجاد زمینه جهت اجرای این کنوانسیون با یکدیگر همکاری خواهند کرد. اعضای که دارای برنامه‌های پیشرفته‌تر جهت تنظیم امور مواد شیمیایی می‌باشند، برای سایر اعضا کمک فنی و از جمله آموزش فراهم خواهند نمود تا امور زیرساخت و ظرفیت‌های آنان در مدیریت مواد شیمیایی در طول چرخه حیات آنها توسعه یابد.

ماده ۱۷ - عدم پایبندی

کنفرانس اعضا یابد در اولین فرصت ممکن مقررات و ساز و کارهای نهادی را جهت تعیین عدم پایبندی به مفاد این کنوانسیون و برخورد با اعضای را که عدم پایبندی آنها مشخص می‌شود تهیه و تصویب نماید.

ماده ۱۸ - کنفرانس اعضا

۱ - بدین وسیله کنفرانس اعضا ایجاد می‌شود.

۲ - اولین اجلاس کنفرانس اعضا باید حداکثر تا یک سال از تاریخ لازم‌الاجر شدن این کنوانسیون با اداره مشترک مدیر اجرایی یونپ و مدیرکل فائو تشکیل شود. بعد از آن، اجلاس‌های عادی کنفرانس اعضا باید در فواصل منظم که توسط کنفرانس مشخص می‌شود، برگزار گردد.

۳ - اجلاس‌های فوق‌العاده کنفرانس اعضا در مواقعی که کنفرانس ممکن است ضروری بداند یا براساس درخواست کتبی هر عضو که حداقل یک سوم اعضا از آن حمایت نمایند، برگزار خواهد شد.

۴ - کنفرانس اعضا باید در اولین جلسه، درخصوص آیین کار و مقررات مالی خود و هر یک از نهادهای تابع و همچنین مقررات مالی حاکم بر عملکرد دبیرخانه را از طریق اجماع توافق و تصویب نماید.

۵ - کنفرانس اعضا باید، اجرای این کنوانسیون را مورد بررسی و ارزیابی مستمر قرار دهد. کنفرانس باید وظایف محوله از سوی کنوانسیون را اجرا نماید و بدین منظور باید:

الف - علاوه بر الزامات بند (۶) زیر، نهادهای تابع را که جهت اجرای کنوانسیون ضروری تلقی می‌نماید ایجاد کند
ب - در موارد مقتضی با سازمانهای بین‌المللی صلاحیتدار و نهادهای بین‌الدولی و غیردولتی همکاری نماید و
ج - هر گونه اقدام دیگری که جهت دستیابی به اهداف این کنوانسیون می‌تواند ضروری باشد، مورد بررسی قرار داده و انجام دهد.

۶ - کنفرانس اعضا باید در اولین جلسه خود یک نهاد تابع به نام کارگروه (کمیته) بررسی شیمیایی به منظور اجرای وظایف محوله به آن کارگروه (کمیته) از طرف این کنوانسیون ایجاد نماید در این خصوص:

الف - اعضای کارگروه (کمیته) بررسی شیمیایی باید توسط کنفرانس اعضا تعیین شوند. اعضای این کارگروه (کمیته) باید متشکل از تعداد محدودی از کارشناسان تعیین شده دولتی در زمینه مدیریت مواد شیمیایی باشند. اعضای کارگروه (کمیته) باید، براساس توزیع عادلانه جغرافیایی از جمله با اطمینان از توازن لازم بین اعضای توسعه یافته و در حال توسعه تعیین شوند.

ب - کنفرانس اعضا باید درخصوص شرح وظایف، سازمان و نحوه عمل کارگروه (کمیته) تصمیم بگیرد.

ج - کمیته باید تلاش لازم را به عمل آورد تا پیشنهادهایش براساس اجماع صورت بگیرد. چنانچه کلیه تلاش‌ها برای رسیدن به اجماع بی‌نتیجه بماند و هیچ اجماعی حاصل نشود، چنین پیشنهادی باید به عنوان آخرین راه حل با رای دوسوم اکثریت اعضای حاضر و رای دهنده تصویب شود.

۷ - سازمان ملل متحد، سازمان‌های تخصصی و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و همچنین هر کشور غیر عضو این کنوانسیون می‌توانند در جلسه‌های کنفرانس اعضا به‌عنوان ناظر حضور یابند. هر نهاد یا آژانس اعم از ملی یا بین‌المللی، دولتی یا غیردولتی که در مسائل مربوط به کنوانسیون صاحب نظر باشند و دبیرخانه را از علاقمندی خود جهت حضور در یک اجلاس کنفرانس اعضا به‌عنوان ناظر مطلع نموده باشند، می‌توانند برای حضور در جلسه پذیرفته شوند مگر اینکه حداقل یک سوم اعضای حاضر مخالفت نمایند. پذیرش و شرکت ناظران باید تابع آیین کار مصوب کنفرانس اعضا باشد.

ماده ۱۹- دبیرخانه

- ۱ - بدین وسیله یک دبیرخانه تأسیس می‌گردد.
- ۲ - وظایف دبیرخانه به شرح ذیل خواهد بود:
  - الف - برنامه ریزی برای اجلاس‌های کنفرانس اعضا و نهادهای تابع آن و ارائه خدمات لازم به آنها.
  - ب - تسهیل کمک به اعضا در اجرای این کنوانسیون، بویژه به اعضای در حال توسعه و اعضای با اقتصاد در حال گذر در صورت درخواست آنها
  - ج - اطمینان از هماهنگی لازم با دبیرخانه‌های سایر نهادهای بین‌المللی مربوط
  - د - به موجب راهنمایی کلی کنفرانس اعضا، ترتیبات اداری و قراردادی که می‌تواند برای انجام وظایف خود مؤثر باشد، را منعقد نماید و
  - ه - اجرای سایر وظایف دبیرخانه که در این کنوانسیون مشخص شده و سایر وظایفی که ممکن است از سوی کنفرانس اعضا مشخص شود.
- ۳ - وظایف دبیرخانه کنوانسیون مشترکاً از سوی مدیر اجرایی یونپ و مدیرکل فائو مشروط به توافق با این ترتیبات توسط آنها و تصویب از طرف کنفرانس اعضا، اجرا خواهد شد.
- ۴ - چنانچه مشخص شود که دبیرخانه وظایف مورد نظر را انجام نمی‌دهد کنفرانس اعضا با رأی اکثریت سه چهارم اعضای حاضر و رأی دهنده ممکن است تصمیم بگیرد که وظایف دبیرخانه را به یک یا چند سازمان بین‌المللی صلاحیتدار واگذار نماید.

ماده ۲۰ - حل و فصل اختلافات

- ۱ - اعضا باید هرگونه اختلاف بین خود مرتبط با تفسیر یا اجرای این کنوانسیون را از طریق مذاکره یا سایر طرق مسالمت آمیز مورد انتخاب خود حل و فصل نمایند.
- ۲ - هر عضو کنوانسیون به غیر از یک سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای می‌تواند به هنگام تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق به این کنوانسیون، یا در هر زمان بعد از آن، با تسلیم یک سند کتبی به امین کنوانسیون اعلام نماید که درخصوص هر نوع اختلاف مرتبط با تفسیر یا اجرای کنوانسیون یک یا هر دو طریق حل اختلاف زیر را در رابطه با هر عضو پذیرنده همین تعهد به طور اجباری مورد پذیرش قرار می‌دهد:
  - الف - داوری مطابق با آیین کاری که در اسرع وقت ممکن و در قالب یک ضمیمه از سوی کنفرانس اعضا تصویب می‌شود.
  - ب - ارجاع اختلاف به دیوان بین‌المللی دادگستری.
- ۳ - عضوی که یک سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای است می‌تواند به همان ترتیب در ارتباط با داوری مطابق با آیین کار مذکور در جزء (الف) بند (۲) اعلامیه ارائه نماید.
- ۴ - اعلامیه ارائه شده مطابق با بند (۲) تا زمان انقضای مدت آن طبق شرایط مندرج در آن یا تا سه ماه پس از تسلیم یادداشت کتبی فسخ آن به امین کنوانسیون، به قوت خود باقی خواهد بود.
- ۵ - انقضای اعلامیه، یادداشت فسخ یا اعلامیه جدید به هیچ نحو نباید بر جریان دعوی مطروح نزد دیوان داوری یا دیوان بین‌المللی دادگستری تأثیر گذارد مگر آن که طرف‌های اختلاف به گونه دیگری توافق نمایند.
- ۶ - چنانچه طرف‌های یک اختلاف همان روش یا روش دیگر به موجب بند (۲) را نپذیرفته باشند، و چنانچه آنها نتوانند اختلاف خود را طی ۱۲ ماه پس از صدور اطلاعیه یک طرف اختلاف به طرف دیگر مبنی بر وجود اختلاف، حل و فصل نمایند، اختلاف باید بنا به درخواست یکی از طرف‌های اختلاف به کمیسیون مصالحه ارجاع شود. کمیسیون مصالحه گزارشی همراه با توصیه‌های مربوط ارائه خواهند نمود. تشریفات دیگر مربوط به کمیسیون مصالحه که به صورت ضمیمه گنجانده خواهد شد، حداکثر تا دومین جلسه کنفرانس اعضاء توسط کنفرانس مذکور تصویب می‌شود.

ماده ۲۱ - اصلاح کنوانسیون

- ۱ - اصلاح این کنوانسیون ممکن است از سوی هر عضو پیشنهاد گردد.
- ۲ - اصلاح این کنوانسیون باید در جلسه کنفرانس اعضا به تصویب برسد. متن هرگونه اصلاحیه پیشنهادی باید حداقل ۶ ماه قبل از جلسه‌ای که اصلاحیه جهت تصویب پیشنهاد می‌شود، توسط دبیرخانه به اعضا ارسال گردد. دبیرخانه همچنین باید اصلاحیه پیشنهادی را به امضاکنندگان این کنوانسیون و جهت اطلاع به امین کنوانسیون ارسال نماید.
- ۳ - اعضا باید هرگونه تلاشی را برای حصول به توافق از طریق اجماع درخصوص هر اصلاحیه پیشنهادی به این کنوانسیون به عمل آورند. چنانچه تلاش‌های لازم برای حصول اجماع به نتیجه نرسد و هیچ‌گونه توافقی حاصل نشود، به عنوان آخرین راه حل، اصلاحیه باید با رأی اکثریت سه چهارم اعضای حاضر و رأی دهنده در جلسه تصویب گردد.
- ۴ - اصلاحیه باید به وسیله امین کنوانسیون جهت تنفیذ، پذیرش یا تصویب به کلیه اعضا ارسال شود.
- ۵ - تنفیذ، پذیرش یا تصویب اصلاحیه باید به طور کتبی به اطلاع امین کنوانسیون برسد. اصلاحیه تصویب شده مطابق با بند (۳) در نودمین روز پس از تاریخ سپردن اسناد تنفیذ، پذیرش یا تصویب از سوی حداقل سه چهارم اعضا برای اعضای پذیرنده آن لازم‌الاجرا خواهد شد. بعد از آن، اصلاحیه برای هر عضو دیگر در نودمین روز از تاریخی که آن عضو سند تنفیذ، پذیرش یا تصویب اصلاحیه خود را که به امین کنوانسیون تسلیم می‌کند، لازم‌الاجرا خواهد شد.

ماده ۲۲ - تصویب و اصلاح ضمائم

- ۱ - ضمائیم این کنوانسیون جزء لاینفک آن محسوب می‌گردد و به جز آنچه که به‌گونه دیگری صریحاً قید شده باشد هر اشاره به این کنوانسیون همزمان اشاره‌ای به هر یک از ضمائیم آن تلقی می‌شود.
- ۲ - ضمائیم به موضوعات شکلی، علمی، فنی یا اداری محدود می‌شود.
- ۳ - آیین کار ذیل درخصوص پیشنهاد، تصویب و لازم‌الاجرا شدن دیگر ضمائیم این کنوانسیون قابل اعمال خواهد بود:

الف - ضمائیم دیگر باید طبق آیین کار مندرج در بندهای (۱)، (۲) و (۳) ماده (۲۱)، پیشنهاد و تصویب شود.

ب - هر عضوی که قادر به پذیرش ضمیمه دیگری نباشد، باید ظرف یک سال از تاریخ مکاتبه مربوط به تصویب ضمیمه دیگری توسط امین کنوانسیون، کتباً امین کنوانسیون را مطلع نماید. امین کنوانسیون بدون تأخیر کلیه اعضا را از دریافت اطلاعیه مزبور مطلع نماید. یک عضو می‌تواند در هر زمانی اطلاعیه قبلی عدم پذیرش در خصوص ضمیمه دیگر را پس بگیرد و آن ضمیمه از آن زمان طبق جزء (ج) زیر برای آن عضو لازم‌الاجرا خواهد شد و

ج - در انقضای یک سال از تاریخ مکاتبه مربوط به تصویب ضمیمه دیگری توسط امین کنوانسیون، ضمیمه مذکور برای کلیه اعضای که اطلاعیه‌ای مطابق با مفاد جزء (ب) فوق ارائه نکرده‌اند لازم‌الاجرا خواهد شد.

۴ - جز در مورد ضمیمه (۳) پیشنهاد، تصویب و لازم‌الاجرا شدن اصلاحیه‌های ضمائیم این کنوانسیون باید تابع همان آیین کار مربوط به پیشنهاد، تصویب و لازم‌الاجرا شدن ضمائیم دیگر کنوانسیون باشند.

۵ - آیین کار ذیل در رابطه با پیشنهاد، تصویب و لازم‌الاجرا شدن اصلاحیه‌های ضمیمه (۳) اعمال خواهد شد:

الف - اصلاحیه‌های ضمیمه (۳) مطابق با آیین کار مندرج در مواد (۵) تا (۹) و بند (۲) ماده (۲۱) پیشنهاد و تصویب می‌شود.

ب - کنفرانس اعضا تصمیمات خود را از طریق تصویب مبتنی بر اجماع اتخاذ می‌نماید.

ج - تصمیم جهت اصلاح ضمیمه (۳) بلافاصله توسط امین کنوانسیون به اعضا اعلام می‌گردد. اصلاحیه از تاریخ مشخص شده در تصمیم برای کلیه اعضا لازم‌الاجرا خواهد شد.

۶ - در صورتی که ضمیمه دیگر یا اصلاحیه مربوط به یکی از ضمائیم با اصلاحیه این کنوانسیون مربوط باشد، در آن صورت ضمیمه دیگر یا اصلاحیه نباید تا زمانی که اصلاحیه کنوانسیون لازم‌الاجرا نشده، لازم‌الاجرا شود.

ماده ۲۳ - رأی‌گیری

۱ - هر عضو این کنوانسیون جز آنچه که در بند (۲) ذیل مقرر شده دارای یک رأی خواهد بود.

۲ - یک سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای در خصوص موضوعات تحت حوزه صلاحیت خود باید حق رأی خود را با تعداد آرائی که برابر با تعداد کشورهای عضو آن که اعضای این کنوانسیون می‌باشند، اعمال نماید. چنین

سازمانی در صورتی که هر یک از کشورهای عضو آن حق رأی خود را اعمال نماید حق رأی خود را اعمال نخواهد نمود. برعکس حالت مذکور نیز در رأی‌گیری صادق است.

۳ - از نظر این کنوانسیون منظور از «اعضای حاضر و رأی‌دهنده» اعضای حاضری است که یک رأی مثبت یا منفی می‌دهند.

ماده ۲۴ - امضا

این کنوانسیون جهت امضای تمام کشورها و سازمانهای وحدت اقتصادی منطقه‌ای در تاریخ ۱۱ سپتامبر ۱۹۹۸ (۱۳۷۷.۶.۲۰) در روتردام و از تاریخ ۱۲ سپتامبر ۱۹۹۸ (۱۳۷۷.۶.۲۱) تا ۱۰ سپتامبر ۱۹۹۹ (۱۳۷۸.۶.۱۹) در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک مفتوح خواهد بود.

ماده ۲۵ - تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق

۱ - این کنوانسیون موکول به تنفیذ، پذیرش یا تصویب کشورها و سازمانهای وحدت اقتصادی منطقه‌ای خواهد بود. این کنوانسیون برای الحاق کشورها و سازمانهای وحدت اقتصادی منطقه‌ای از روز بعد از تاریخی که این کنوانسیون جهت امضا بسته می‌شود، مفتوح خواهد بود. اسناد تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق نزد امین کنوانسیون سپرده خواهد شد.

۲ - هر سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای که عضو این کنوانسیون می‌شود بدون اینکه هیچ یک از کشورهای عضو آن به عضویت کنوانسیون درآمده باشند، ملزم به اجرای کلیه تعهدات به موجب این کنوانسیون خواهد بود. در مورد چنین سازمان‌هایی که یک یا چند کشور عضو آن، عضو این کنوانسیون باشند، سازمان و کشورهای عضو آن باید بر اساس مسئولیت‌های مربوط خود جهت اجرای تعهدات خود به موجب این کنوانسیون تصمیم بگیرند. در چنین مواردی، سازمان و کشورهای عضو آن نمی‌توانند حقوق ناشی از این کنوانسیون را به طور همزمان اعمال نمایند.

۳ - یک سازمان یکپارچه اقتصادی منطقه‌ای باید در سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق خود، بسط صلاحیت خودش را در خصوص موضوعات تحت پوشش این کنوانسیون اعلام کند. این چنین سازمانی همچنین باید امین

کنوانسیون را از هرگونه جرح و تعدیل مربوط به بسط صلاحیت خود آگاه سازد و امین کنوانسیون نیز به نوبه خود باید اعضا را مطلع نماید.

ماده ۲۶ - لازم الاجرا شدن

۱ - این کنوانسیون در نودمین روز پس از تاریخ تسلیم پنجاهمین سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق لازم الاجرا خواهد شد.

۲ - برای هر کشور یا سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای که پس از تسلیم پنجاهمین سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق، این کنوانسیون را تنفیذ، پذیرفته یا تصویب کند یا به آن ملحق شود، این کنوانسیون در نودمین روز پس از تاریخ تسلیم سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق توسط چنین کشور یا سازمانی لازم الاجرا می‌گردد.

۳ - از نظر بندهای (۱) و (۲)، هر سند تسلیم شده توسط یک سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای نباید به عنوان یک سند اضافی علاوه بر اسنادی که به وسیله کشورهای عضو آن سازمان تسلیم شده، محسوب گردد.

ماده ۲۷ - حق شرط

هیچ‌گونه حق شرطی در مورد این کنوانسیون نمی‌توان قائل شد

ماده ۲۸ - خروج از کنوانسیون

۱ - در هر زمان، پس از گذشت سه سال از تاریخ لازم الاجرا شدن این کنوانسیون برای یک عضو، آن عضو می‌تواند با تسلیم اطلاعیه کتبی به امین کنوانسیون از آن خارج شود.

۲ - چنین خروجی پس از پایان یک سال از تاریخ دریافت اطلاعیه خروج توسط امین کنوانسیون یا در تاریخ دیرتر از آن که ممکن است در اطلاعیه مشخص شود، نافذ خواهد شد.

ماده ۲۹ - امین کنوانسیون دبیرکل سازمان ملل متحد، امین این کنوانسیون خواهد بود.

ماده ۳۰ - متون معتبر

متن اصلی این کنوانسیون که به زبان‌های عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیولی است دارای اعتبار یکسان بوده و نزد دبیرکل سازمان ملل متحد سپرده خواهد شد. در تأیید مراتب فوق امضاکنندگان زیر که بدین منظور دارای اختیار لازم می‌باشند این کنوانسیون را امضا نموده‌اند. در روز دهم ماه سپتامبر ۱۹۹۸ (۱۳۷۷.۶.۱۹) در روتردام تنظیم شد.

ضمیمه (۱)

اطلاعات مورد نیاز برای اطلاعیه‌هایی که به موجب ماده (۵) ارائه می‌شود اطلاعیه‌ها باید شامل موارد زیر باشد:

۱- خواص، شناسایی و کاربردها:

الف - نام عمومی

ب - نام شیمیایی مطابق فهرست اسامی شناخته شده بین‌المللی در صورتی که چنین فهرستی وجود داشته‌باشد (برای مثال اتحادیه بین‌المللی شیمی محض و کاربردی (IUPAC))

ج - اسامی تجاری و اسامی فرآورده‌ها.

د - شماره‌های کد: شماره CAS، کدهای نظام هماهنگ شده گمرکی و سایر شماره‌ها.

هـ - اطلاعات مربوط به طبقه‌بندی مبتنی بر خطر در صورتی که ماده شیمیایی ماکول به الزامات طبقه‌بندی باشد.

و - کاربرد یا کاربردهای ماده شیمیایی

ز - خواص فیزیکی - شیمیایی، سم‌شناسی و سم‌شناسی بومی.

۲ - آخرین اقدام قانونی.

الف - اطلاعات مختص به آخرین اقدام قانونی:

(۱) - خلاصه آخرین اقدام قانونی.

(۲) - استناد به سند قانونی.

(۳) - تاریخ لازم‌الاجرا شدن آخرین اقدام قانونی

(۴) - نشانه‌هایی دال بر این که آخرین اقدام قانونی بر مبنای ارزیابی خطر یا مخاطره اتخاذ شده باشد یا نه و در صورت مثبت بودن، اطلاعات مربوط به ارزیابی مذکور متضمن استناد به سند مربوط.

(۵) - دلایل اتخاذ آخرین اقدام قانونی مربوط به سلامت انسان از جمله سلامت مصرف‌کنندگان و کارگران یا محیط زیست.

(۶) - خلاصه‌ای از مخاطرات و خطرات ماده شیمیایی نسبت به سلامت انسان، از جمله سلامت مصرف‌کنندگان و کارگران، یا محیط زیست و تأثیرات مورد انتظار از آخرین اقدام قانونی.

ب - طبقه‌بندی یا طبقه‌بندی‌ها در مواردی که آخرین اقدام قانونی اتخاذ شده است و برای هر طبقه‌بندی.
(۱) - کاربرد یا کاربردهای منع شده توسط آخرین اقدام قانونی.

(۲) - کاربرد یا کاربردهایی که مجاز می‌باشند.

(۳) - در صورت امکان تخمین مقادیر ماده شیمیایی تولید شده، وارد شده، صادر شده و استفاده شده.

ج - در حد امکان وجود نشانه‌ای از ارتباط احتمالی آخرین اقدام قانونی با کشورها و مناطق دیگر.

د) سایر اطلاعات مربوط که می‌تواند شامل موارد زیر گردد:

(۱) - ارزیابی آثار اجتماعی - اقتصادی آخرین اقدام قانونی.

(۲) - اطلاعات در خصوص جایگزین‌ها و خطرات مربوط به آنها در صورتی که در دسترس باشد

از قبیل:

- راهبردهای مدیریت یکپارچه آفات.

- رویه و فرآیندهای صنعتی از جمله فناوری پاک‌کننده.

ضمیمه (۲)

معیارهای فهرست کردن مواد شیمیایی منع یا به شدت محدود شده در ضمیمه (۳) کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی در بررسی اطلاعیه‌های ارائه شده توسط دبیرخانه، به موجب بند (۵) ماده (۵) باید:

الف - تأیید نماید که آخرین اقدام قانونی به منظور اطمینان از سلامت انسان یا محیط زیست اتخاذ شده است.

ب - تأیید نماید که آخرین اقدام قانونی در نتیجه ارزیابی احتمال خطر اتخاذ شده است. این ارزیابی باید براساس بررسی اطلاعات علمی در چارچوب شرایط حاکم بر عضو مورد بحث باشد. بدین منظور اسناد ارائه شده باید نشان دهد که:

(۱) - اطلاعات طبق روش‌های شناخته شده علمی تهیه شده است.

(۲) - بررسی اطلاعات مطابق با اصول و آیین کار علمی شناخته شده انجام گرفته و به صورت سند درآمده است.

(۳) - آخرین اقدام قانونی براساس ارزیابی خطر بوده که در برگیرنده شرایط حاکم بر عضو اقدام کننده می باشد.

ج - با در نظر گرفتن موارد ذیل بررسی نماید که آیا آخرین اقدام قانونی مبنای گسترده کافی را که برای درج ماده شیمیایی در ضمیمه (۳) مناسب است، تأمین می نماید:

(۱) - آیا آخرین اقدام قانونی به کاهش قابل توجهی در مقدار ماده شیمیایی استفاده شده یا دفعات استفاده از آن منجر شده یا انتظار می رود که منجر شود.

(۲) - آیا آخرین اقدام قانونی به کاهش واقعی احتمال خطر برای سلامت انسان یا محیط زیست عضوی که اطلاعیه را ارائه داده منجر شده یا انتظار می رود به کاهش قابل ملاحظه آن منجر گردد.

(۳) - آیا ملاحظاتی که به آخرین اقدام قانونی متخذه منجر شده، فقط در یک حوزه جغرافیایی محدود یا در وضعیت‌های محدود دیگر قابل اجرا است.

(۴) - آیا شواهدی مبنی بر تجارت مستمر بین المللی ماده شیمیایی وجود دارد.

د - در نظر داشته باشد که سوءاستفاده عمدی به خودی خود دلیل کافی جهت درج یک ماده شیمیایی در ضمیمه (۳) نمی باشد.

مواد شیمیایی مشمول آیین کار اعلام رضایت قبلی

ماده شیمیایی شماره(های) طبقه‌بندی CAS مربوط 5 - 93.4,T - 76 - 25 سموم دفع آفات آلدترین (Aldrin) ۲ - ۰۰ - ۳۰۹ سموم دفع آفات کاپتافول (Captafol) 1 - 06 - 2425 سموم دفع آفات کلردین (Chlordane) 9 - 74 - 57) سموم دفع آفات کلردیمیفرم (Chlordimeform) 3 - 98 - 6164 سموم دفع آفات کلروبنزلیت (Chlorobenzilate) 6) ۱۵ - ۵۱۰ سموم دفع آفات د.د.ت (D.D.T) 3 - 29 - 50 سموم دفع آفات دیلدترین (Dieldrin) 1 - 57 - 60 سموم دفع آفات دینوسب و نمک‌های دینوسب (Dinoseb) 7 - 85 - ۸۸ سموم دفع آفات ۲،۱ دیبرومواتان (ای.دی.بی) (Dibromoethane) 4 - 93 - 106 سموم دفع آفات فلورواستاماید (Fluoroacetamide) 7 - 19 - 640 سموم دفع آفات اچ.سی.اچ (ایزومرهای مخلوط) (HCH) 1 - 73 - 608 سموم دفع آفات هپتاکلور (Heptachlor) 8 - 44 - 76 سموم دفع آفات هگزاکلروبنزن (Hexachlorobenzene) 1 - 74 - 118) سموم دفع آفات لیندان (Lindane) 9) 58 - 89 - سموم دفع آفات مواد متشکله جیوه شامل مواد متشکله جیوه غیرآلی، مواد متشکله جیوه آلکیل و مواد سموم دفع آفات متشکله جیوه آلکیلوکسیالکیل و آریل پنتاکلوروفنول (Pentachlorophenol) 5 - 86 - 87 سموم دفع آفات مونوکروتوفوس (Monocrotophas) 4 - 22 - 6923 ترکیب سموم دفع آفات (ترکیبات مایع محلول ماده‌ای که اجزای فعال آن بیش از ۶۰۰ گرم در لیتر باشد) به شدت خطرناک متامیدوفوس (Methmidophos) 6 - 92 - 10265 ترکیب سموم دفع آفات (ترکیبات مایع محلول ماده‌ای که اجزای فعال آن بیش از ۶۰۰ گرم در لیتر باشد) به شدت خطرناک فسفامیدون (Phosphamidon) 6 - 13171 - 21 ترکیب سموم دفع آفات (ترکیبات مایع محلول ماده‌ای که اجزای فعال آن بیش از ۱۰۰۰ گرم در لیتر باشد) (مخلوط ایزومرهای Z,E) به شدت خطرناک ۴ - ۹۸ - ۲۳۷۸۳ (ایزومر 4 Z) ۹۹ - ۲۹۷ (ایزومر E) متیل - پاراتیون (Methyl - Parathion) 0 - 00 - 298 ترکیب سموم دفع آفات (کنسانتره‌های امولسیون EC)، با ۱۹.۵٪، ۴۰٪، ۵۰٪، ۶۰٪، و ترکیبات فعال و پودرهای حاوی ترکیبات فعال ۱.۵٪، ۲٪، ۳٪ به شدت خطرناک پاراتیون (Parathion) 2 - 38 - 56 ترکیب سموم دفع آفات (کلیه ترکیبات این ماده - مواد معلق در هوا، پودر غبارشده (DP)، کنسانتره قابل به شدت خطرناک امولسیون شدن (EC)، دانه‌ها (GR) و پودرهای خیس کردنی (WP) - به جز سوسپانسیون‌های پوشش‌دار (CG) کرویسی دولایت (Crocitolite) 4 - 28 - 12001 صنعتی بای فنیل‌های پولی برومینات (PBB) 8 -

01 - 36355 (هگزا) صنعتی ۷ - ۰۷ - ۲۷۸۵۸ (اوکتا) ۶ - ۰۹ - ۱۳۶۵۴ (دکا) بای فنیل‌های پولی کلرینات (3) (PCB) - ۳۶ - ۱۳۳۶ صنعتی ترفنیل‌های پولی کلرینات (61788) - 33 - 8 (PCT) صنعتی فسفات سه‌تایی (دیبروموپروپیل ۲، ۳) ۷ - ۷۲ - ۱۲۶ صنعتی

ضمیمه (۴)

اطلاعات و معیارهای درج ترکیبات سموم دفع آفات به شدت خطرناک در ضمیمه (۳)

بخش اول - مدارک مورد نیاز که یک عضو پیشنهاد دهنده باید ارائه دهد. پیشنهادات ارائه شده مطابق با بند (۱) ماده (۶) باید شامل مدارک کافی حاوی اطلاعات زیر باشد:

الف - نام ترکیب سم دفع آفات خطرناک.

ب - نام جزء یا اجزای فعال در ترکیب.

ج - مقدار نسبی هر جزء فعال در ترکیب.

د - نوع ترکیب.

ه - اسامی تجاری و اسامی تولیدکنندگان در صورت در دسترس بودن.

و - الگوهای متعارف و شناخته شده استفاده از ترکیب در عضو پیشنهاد دهنده.

ز - تشریح واضح درخصوص سوانح مربوط به مشکل مربوط از جمله آثار مخرب و روشی که در ترکیب مورد استفاده قرار گرفته است.

ح - هرگونه اقدام قانونی، اداری یا سایر اقدامات متخذه و یا در حال اتخاذ از سوی عضو پیشنهاددهنده در مقابله با چنین سوانحی.

بخش دوم - اطلاعاتی که باید توسط دبیرخانه جمع‌آوری شود. طبق بند (۳) ماده (۶)، دبیرخانه باید اطلاعات مناسب مربوط به ترکیب از جمله موارد زیر را جمع‌آوری نماید:

الف - خواص فیزیکی - شیمیایی، سم‌شناسی و سم‌شناسی بومی ترکیب.

ب - وجود محدودیت‌های استعمال با محدودیت‌های فرد به کار گیرنده ترکیب در سایر کشورها.

ج - اطلاعات در خصوص سوانح مربوط به ترکیب در سایر کشورها.

د - اطلاعات ارائه شده توسط سایر اعضا، سازمان‌های بین‌المللی، سازمان‌های غیردولتی یا سایر منابع مربوط در سطوح ملی یا بین‌المللی.

ه - ارزیابی‌های خطر یا مخاطره در صورت در دسترس بودن.

و - شاخصه‌های مقدار استفاده از ترکیب از قبیل تعداد موارد ثبت شده یا مقادیر تولید یا فروش در صورت در دسترس بودن.

ز - سایر ترکیبات سموم دفع آفات مورد نظر و سوانح مربوط به این ترکیبات در صورت وجود.

ح - رویه‌های جایگزین برای کنترل آفات.

ط - سایر اطلاعات مربوط به تشخیص کار گروه (کمیته) بررسی شیمیایی.

بخش سوم - معیارهای درج ترکیبات سموم دفع آفات به شدت خطرناک در ضمیمه (۳) کار گروه (کمیته) بررسی مواد شیمیایی در بررسی پیشنهادات ارائه شده توسط دبیرخانه، به موجب بند (۵) ماده (۶) باید موارد ذیل را مدنظر قرار دهد:

الف - اعتبار مدرکی که نشان می‌دهد کاربرد ترکیب مطابق با کاربرد متعارف یا شناخته شده در کشور عضو پیشنهاد دهنده، منجر به سوانح گزارش شده گردیده است.

ب - ارتباط چنین سوانحی با سایر کشورهایی که دارای آب و هوا و شرایط یکسان بوده و همچنین دارای الگوهای یکسان کاربرد ترکیب هستند.

ج - وجود محدودیت‌های استعمال یا محدودیت‌های فرد به کار گیرنده ترکیب ناشی از فناوری یا فنونی که به طور منطقی یا گسترده امکان استفاده از آن در کشورهای فاقد زیرساخت لازم وجود ندارد.

د - اهمیت آثار گزارش شده در ارتباط با مقدار ترکیب استفاده شده.

ه - سوء استفاده عمدی به خودی خود دلیلی کافی جهت درج یک ترکیب در ضمیمه (۳) نمی‌باشد.

ضمیمه (۵)

اطلاعات مورد نیاز برای اطلاعیه صادرات

۱ - اطلاعیه‌های صادرات باید شامل اطلاعات ذیل باشند:

الف - نام و نشانی مراجع ملی تعیین شده عضو صادرکننده و عضو واردکننده؛

ب - تاریخ مورد انتظار صادرات به عضو واردکننده؛

ج - نام ماده شیمیایی منع یا به شدت محدود شده و خلاصه‌ای از اطلاعات مشخص شده در ضمیمه (۱) که باید مطابق با ماده (۵) در اختیار دبیرخانه قرار گیرد. در صورتی که بیش از یک نوع از چنین ماده شیمیایی در یک مخلوط یا فرآورده گنجانده شده باشد، اطلاعات مزبور باید برای هر ماده شیمیایی ارائه شود؛

د - بیانیه‌ای دال بر طبقه‌بندی پیش‌بینی شده برای ماده شیمیایی و کاربرد پیش‌بینی شده آن در طبقه‌بندی مذکور در کشور عضو واردکننده، در صورتی که مشخص باشد؛

ه - اطلاعات مربوط به اقدامات پیشگیرانه به منظور کاهش مواجهه با ماده شیمیایی و نشت آن؛

و - در رابطه با یک مخلوط یا فرآورده، غلظت ماده یا مواد شیمیایی منع یا به شدت محدود شده مورد نظر؛

ز - نام و نشانی واردکننده؛

ح - هرگونه اطلاعات تکمیلی که در دسترس مرجع ملی تعیین شده عضو صادرکننده قرار دارد و می‌تواند به مرجع ملی تعیین شده عضو واردکننده کمک نماید.

۲- علاوه بر اطلاعات مورد اشاره در بند (۱)، عضو صادرکننده باید اطلاعات بیشتری را که در ضمیمه (۱) مشخص شده و ممکن است از سوی عضو واردکننده درخواست شود، ارائه نماید. قانون فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن کنوانسیون شامل مقدمه و سی ماده و پنج ضمیمه در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و سوم دی ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و دو مجلس شورای اسلامی تصویب و نظر شورای نگهبان در مهلت مقرر موضوع اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران واصل نگردید.